

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ
РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное бюджетное образовательное
учреждение высшего образования
«РОССИЙСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
ГИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

КАФЕДРА ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО ИСКУССТВА И РЕСТАВРАЦИИ ЖИВОПИСИ

ВЫПУСКНАЯ КВАЛИФИКАЦИОННАЯ РАБОТА

На тему: Исследования и реставрация четверочастной иконы XIX века

Исполнитель: Бусоргина Светлана Александровна

Руководитель: старший преподаватель Ларионова Юлия Сергеевна

«К защите допускаю»

Заведующая кафедрой декоративно-прикладного искусства
и реставрации живописи

Регинская Наталья Владимировна
(подпись)

Профессор, кандидат культурологических наук
Регинская Наталья Владимировна

«06» 07 2020 г.

Санкт-Петербург
2020

.....	2
1.	6
1.1.	6
1.2.	14
2.	30
2.1. - ,	30
2.1.1.	33
2.1.2. ,	43
2.2.	51
3.	59
3.1.	59
3.2.	64
.....	70
.....	72
.....	76
1.	
2.	

“ ”
XX

(,) ,

;

1.

2.

3.

4.

5.

«

»

,

,

,

.

.

,

,

.

,

2

:

,

,

;

,

(, , .).

.

«

,

»³,

(, , ,

² . : . „ // : : „ « . . . :
». 2017. . 50.

³ . „ : . „ . . . :
// : : „ « . . . : ». 2017. .
52-53.

, .) .

, - , - .

, , , . -

, « XX »⁴.

, , ,

« » 1593 .
« ».

⁴ // : « » . 2017. .
52-53.

， ， ：
， ，
· ，
，
(，)。

· ，
：
，
- ·

：
1. (，
« 》)， ，

2. ，
(

3. -)。
，

·
«
，
»⁷。

XIX

⁷ . : .// .2002. .155

XX ,

, XVII XVIII .

XX ,

« ó ».

8

hudo/ (: []. – 2016. – URL: <https://iskusstvoed.ru/2016/10/07/ikonograficheskij-metod-analiza->
: 5.04.2020)

, 1892 ,

9 .

,

.

,

.

,

.

:

.

.

.

,

.

,

(

,

,

,

),

,

.

.

.

,

.

-

,

9

//

.

-

hudo/ (

: []. – 2016. – URL: <https://iskusstvoed.ru/2016/10/07/ikonograficheskij-metod-analiza->
: 5.04.2020)

,

.

,

.

,

.

(

,

).

.

,

,

.

,

.

.

1.2.

, , .
 , .
 , .
 .
 - (-) .
 « » , , .
 , .
 , .
 , .
 , .
 . « — , , , .
 , , , .
 »¹⁰ , — .

 , .
 , .
 , .
 , .

¹⁰ : . . . 1// . : . 1908. . 14.

« »

, -

»¹¹.

: «

, — ,

« »

, ,

;

»¹².

« »

, ,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

¹¹ 2004. . 268.

IV // : -

¹² // :

. 2009. . 44.

,

-

XIV

XV

,

.

,

,

-

,

.

,

.

.

,

,

.

,

,

,

.

,

.

.

,

,

,

-

.

.

,

.

,

.

,

:

,

,

,

.

,

,

,

,

,

.

,

«
 »
 , - « » - , ,
 , .
 , .
 , .
 -
 « »
 « ».
 « ».
 « » « ».
 , ,
 , .
 « .» (3:2)
 « , : ! ! : !» (3:4)
 « : ; .» (3:7)
 « : ; , .» (3:10)¹³
 , 14 .

13

14 // « . 2002. . 486—504.

XVI

«

»

XVI

1.

«

2.

«

»¹⁶

¹⁵ . . . 2:34

¹⁶ . . . 28:12—16

« ».

,

3. . -

- «

»,

« , ,

, »¹⁷

« »

4. .

« », - « », - «

» « ,

.»¹⁸ « , ,

.»¹⁹

, ,

. « », :

— , — ,

« », :

— , — ,

« », :

¹⁷ . .44:2

¹⁸ . .11:1

¹⁹ . .22:16

: «

, : «

,

?

»²¹.

(. 1)

»

, ,

...» ,

,

, , ,

,

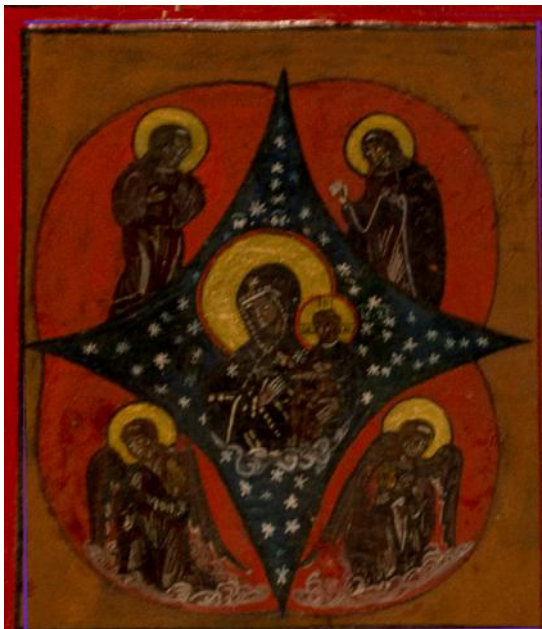
,

«

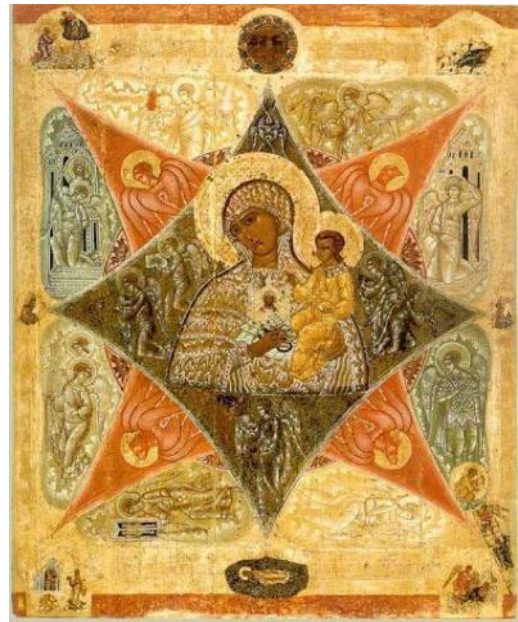
XIX (. 2),

,

« ».

1

2

²¹

// .: - .2008. .18.

, - , - .
 , () .
 :
 1. - ,
 - ;
 2. ,
 , , () ;
 3. , ,
 ;
 4. () .
 , ,
 , ,
 , ,
 , .
 , ,
 , .

« »

« ».

« - »

« , , , , : , , , , : , , ».

XVII

« »

« ».

1683 .

« »

« ».

1683 22 ,

XVII

23

²² «

». 2002. . IV. . 446 -447, . 752. //

²³ [] « ».

art.info/book_contents.php?lng=ru&book_id=90 (

]. 2004. . 22—34. - URL: <https://www.icon->
: 20.04.2020).

« », « »,
», «
».
, ,
.
« » XVIII
« » «
».
, ,
XVII , 1688 ,
« «
.
.
24
,
,
.
,
.
(
,).
- ()
, .
:

²⁴ . : [art.info/book_contents.php?lng=ru&book_id=90 (

] . . . « . 2004. . 22 —34. - URL: <https://www.icon-> : 20.04.2020).

·
« ,
», ·
«... : , ;
, ·
.»²⁵
:
« , ,
, , · ,
, ,
.» - . « »
(
26),
,
,
:
: « , ,
, , ,
, ,
», — «
».
— ·
· , , ,
: — , —
·
, -

²⁵ 12:1-2

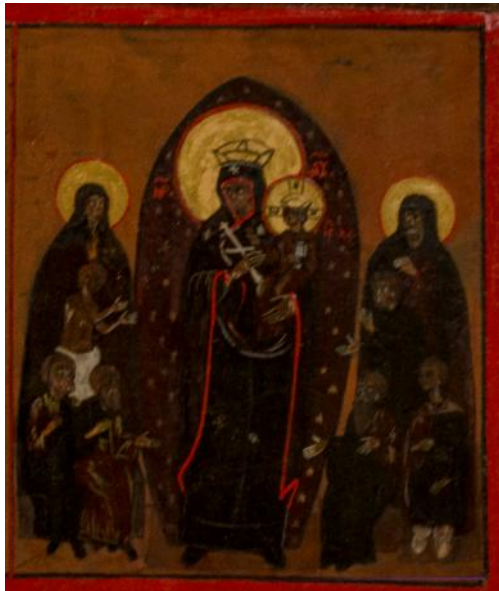
²⁶ « » [].
» - URL: <https://www.portal-slovo.ru/art/40721.php> «

1667

),

(

3),

XVIII

(

4),

3

4

·
,
- « »
,
:
- , ,
, ,
·
- , - ,
, - ,
- , ,
·
,
, ·
,
·
, ,
· ,
, ,
,
·
, ,
, ,
,
·
,
·

).

(

(

),

XIII - XIV

«

»

2.

2.1.

- ,

,

,

.

.

,

(), (),

() (). -

,

.

-

.

.

- ,

.

,

-

.

-

XIX

XIX

XXI

²⁷ 1976. . 50-51

// :

2.1.1.

1980-

70-

1970 -

3D

28

29

28 . . . : . . .
// : 1976.

29 . . . : . . .
// 1969.

·

—

,

,

,

,

30

,

,

«

:

,

...

,

»³¹

,

,

,

,

,

(

)

³⁰ . : .. . 3 //
« » , 1963. . 64 — 66.

³¹ . : . . // : , 2000.

.
 :
 .
 ,
 ,
 ,
 .

, « » 33 .

,
 .
 ,

400 315 .

:

.
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,
 (

32 . : . . . // , 1955, . 6 -21.

33 . // : . . . 1976.

).

,

,

,

.

,

,

,

.

,

,

,

.

.

,

,

,

,

,

,

.

,

-

.

,

-

,

.

,

.

,

,

:

—

2000

,

2

;

-

2

3

—

3

³⁴.

³⁴

.....

//

:

,2000.

“hot-mirror”

36

(

),

37

36

. 1954. . 281.

37

. 16. 2// . 1954.

,

.

-

.

:

—

,

(),

,

,

38

.

,

.

,

39

.

,

:

1.

(

,

)

10 50 ;

2.

,

,

100 300

.

.

:

,

.

³⁸ . . . :
// . . . : 1971. . 2-26.

. . . . 27

³⁹ . . . :
. . . . 24-25 // . . . : 1969. . 58-64.

-7.

()

1960 -

40
// : .1971. .2-26.

«

»

»⁴¹.

⁴¹

// []. URL: <http://technopark.ifmo.ru/teragertsy-dlya-zhivopisi-kak-issledovaniya-uchenyh-iz-rossii-i-frantsii-pomogayut-vosstanavlivat-predmety-iskusstva/> (18.12.2019)

2.1.2. ,

-

,

.

,

,

,

.

,

.

,

.

.

.

.

,

,

.

,

42 .

,

.

:

42

// : ,2000.

1.

43

(

),

44

2.

45

46

43 . . . : . . . // : « . . . » 1946.

44 . . . : . . . // : . . . , 2000.

45 . . . : . . . : . . . // : . . . , 2000.

46 . . . - . . . // : . . . 5. . . , 2003.

(
).

48

1.

⁴⁷ . . . : . . . : . . .
. . . ,2000.

// :

⁴⁸ . . . : . . . : . . .
. . . ,2000.

// :

().

2.

49

3.

().

4.

50

5.

49 2013. . 64-65.

50 ,2000.

// :

// :

6.

⁵¹ . . . : „2- // : « . . . ». 1973. . . .

⁵² . . . : // [. . .]. URL:
http://femto.com.ua/articles/part_1/0139.html (: 21.05.2020)

,

.

,

,

.

,

53

,

.

,

.

,

54

,

,

,

.

,

,

-

.

.

-

.

,

53

// : , 2000.

54

// :

, 2000

55

56

57

()

55 27 // :

56 . 1971. . 43-95. E. 1979 . . . 5. // :

57 // :

. 1974

(())

58 ,

59

(, - - . .) ,

58 1 // :
. 1977. . 27-29

59 M. 9
(39) // : . 1984. . 76-87

2.2.

,
-
.
,
.
,
.
:
- ,
,
,
.
- ,
- ,
,
.
,
.
,
- .
.
,
.

1.

2.

(40).

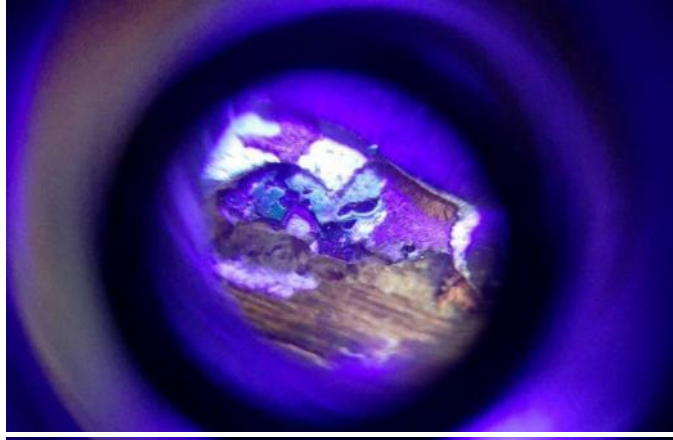
(. 1.1)

1.2).

« »⁶⁰

(. 5)

5

1.3).

:

“

”

« »,

4:1

1:1 (. 6).

6

(3:1),

.

.

-

,

.

,

.

-

.

,

-

.

,

,

.

,

-

.

,

.

,

.

-

,

,

.

,

.

.

3.

3.1.

(VII)

: « » (VIII),

().

«

()

»⁶¹.

⁶¹

1986. .96.

;

,

.

.

1)

.

.

,

(

,

,

..)

.

.

,

.

2)

.

,

.

-

.

,

,

.

, -

3)

.

.

62

:

«

⁶² : . 2004 //

[

: //] . URL: <http://art-con.ru>

»⁶³ .

, ,

,

.

:

,

,

.

.

,

,

(,

)

. «

»⁶⁴ .

⁶³ . // : 1993. // []. URL: <http://art-con.ru/>

⁶⁴ // : . 2004 // []. URL: [http://art -con.ru](http://art-con.ru)

18

50%.

30-50 ,

1.

()

2.

⁶⁵ : . 2004 //

[

]. URL: <http://art-con.ru>

//

3.

· ,

4.

: ,

·

5.

,

·

(· 2).

,

,

·

3.2.

XI X

,

·

,

(· 2).

·

,

·

·

·

3% -5%

50-60

(0.3-0.5),

7-10

).

(

(6%)

(6%)

5-7

(8% -10%)

(80)

,

.

.

.

,

.

.

,

.

,

,

,

-

(),

,

.

.

,

,

.

,

«

».

,

.

,

,

.

.

.

.

.

;

67

1:2.

66

:
// . 1970. . 106—116. . 6.

67

: Богданов
. 1986 // :

-

.

.

,

.

,

,

.

,

,

.

,

,

.

1. . . . // :
- .2002. 748 .
2. . XVII - XX
- // :
-1996. 174 .
3. „ „ .
- : // .:
- “ „,
2017. 208 ., 32 .
4. //
- : .2009. 640 .
5. . „ . .
- // .2008. 128 .
6.
- . .4 // .: - .2006. 751 .
7. :
- . . 1 // .:
- .1908. 562 .
8. 1 // . 1914. -
- : .2003. 462 .251 .
9. IV // : -
- . 2004.
- 417 .
10. . . . // :
- .2009. 841 .
11. . „ . „ . „
- // : -
- « .2002. 752 .

12. . // .: -
. 2008. 192 .
13. . . // , 1993. 253 .
14. . . XVI // :
. 2000.
15. . . // . 2002. 340 .
16. . . :
// .: ,
,
. . . . 1997. 344 .
17. . . // : . 256 .
18. . . // : . 1966. 386 .
19. . . // : . 1976. 252 .
20. . . . // .
. .
- . 1969.
21. „ .
. 3 // « », 1963.
22. . . .
// : , 2000.
23. . . .
//
- , 1955.
24. . . // :
“ ”. 1960. 240 .
25. . „ . . .
. . 16. 2 // . 1954.

26. . . .
. . . . 27 // : . 1971.
27. . . .
-7. . . . 24-25 // : . 1969.
28. . . . // : « ».
1946.
29. . . .
-
// : 5.
, 2003.
30. . . .
// : . 2013. 103 .
31. „ . : „ . „ .
. . . . 2 - // :
« » . 1973. 719 .
32. E. „ . . .
. . . 5. // : .
1979.
33. . . . -
:
// :
. . . .
. 1974.
34. . . .
. . . .
. . . . 1 // :
. . . .
. 1977.
35. . „ . „ M. .

- 9(39) //
- : .1984.
36. 3(33) //
- : .1977.
37.
- // .1990. 304 .
38. //
- “ ”.1949. 218 .
39.
- // .2003. 268 .
40. //
- : .1999. 224 .
41.
- // : .1986.
- 160 .
42.
- .6.
- // .1970.
43.
- // : ,1981.
44. X - XVIII
- // : .2006.

45.

1. . . // . 2011. 9. .5. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/simvolika-i-semantika-ikonopisnogo-obraza>
2. []/ . - URL: <https://azbyka.ru/kanon-ikonopisnyj>
3. // . - : []. – 2016. – URL: <https://iskusstvoed.ru/2016/10/07/ikonograficheskij-metod-analiza-hudo/>
4. [] . . « » . . 2004. . 22—34. - URL: https://www.icon-art.info/book_contents.php?lng=ru&book_id=90
5. « » [] . . « » - URL: <https://www.portal-slovo.ru/art/40721.php>
6. . : // . []. URL: <http://technopark.ifmo.ru/teragertsy-dlya-zhivopisi-kak-issledovaniya-uchenyh-iz-rossii-i-frantsii-pomogayut-vosstanavlivat-predmety-iskusstva/>
7. // []. URL: http://femto.com.ua/articles/part_1/0139.html
8. . []. URL: <http://art-con.ru>